

Br:

22. april 2024. godine

Informacija

o 55. zasijedanju Savjeta UN za ljudska prava i učešću Crne Gore kao članice Savjeta za period 2022-2024. godine, Ženeva, Švajcarska, 26. februar-5. april 2024. godine

Savjet za ljudska prava (HRC) održao je 55. zasijedanje u periodu od 26. februara do 5. aprila, čime je ovo tijelo UN-a, još jedanput u nizu, imalo najduže zasijedanje u istoriji njegovog djelovanja. Ovo zasijedanje Savjeta je bilo tematski najkompleksnije, a u izvjesnom smislu i najdelikatnije, prevashodno sa stanovišta adresiranja grubih kršenja ljudskih prava tokom aktuelnih sukoba koji su u fokusu međunarodne javnosti - u prvom redu Gaza, uz Ukrajinu, Sudan i dr.

Zasijedanje je otvoreno Događajem na visokom nivou (HLS) na kojem je učestvovalo 126 zvaničnika, među kojima ministar vanjskih poslova Crne Gore **dr Filip Ivanović**.

Trend fragmentacije i polarizacije Savjeta nastavljen je i na predmetnom zasijedanju, na linijama ideološko-političkih podjela i normativnih razlika u interpretaciji promocije i zaštite ljudskih prava i fundamentalnih sloboda. Izraelsko-palestinski odnosi i ratom i humanitarnom krizom zahvaćena Gaza bili su dio preovladavajućeg diskursa i debate na Savjetu. Kompleksni mozaik političkih, bezbjednosnih, humanitarnih i drugih varijabli koje su dio bliskoistočnih prilika prelio se na pregovarački proces o rezolucijama, čineći ga izrazito delikatnim pitanjem za sve delegacije.

Tokom šestonedjeljnog rada Savjeta, **održano je četrdeset i tri interaktivna dijaloga, devet generalnih debata i sedam panel diskusija, uz sesije usvajanja izvještaja o ishodima četvrtog ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR) za države članice** koje su predstavile nacionalne izvještaje o stanju ljudskih prava na 44. zasijedanju Radne grupe UPR-a (novembar 2023). Kao rezultat, **Savjet je usvojio trideset i dvije tematske i rezolucije koje se odnose na određene države. Takođe, i dvije proceduralne odluke, i izabrao četrnaest nosioca mandata specijalnih procedura.**

U fokusu 55. zasijedanja Savjeta je bio i rat u Ukrajini, koji je adresiran na plenumu i brojnim događajima na marginama, kao i stanje ljudskih prava i fundamentalnih sloboda u Rusiji. Visoki komesar za ljudska prava **Volker Turk** u svojim izlaganjima ponovio zabrinutost usljed

rasprostranjenog kršenja međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava ljudskih prava, što ostavlja regionalne i globalne uticaje. Ponovio je zabrinutost usljed situacije ljudskih prava u Ukrajini, te sve većeg broja civilnih žrtava, što su potvrdili i članovi Istražne komisije za Ukrajinu.

Pored Ukrajine, razmatrana su stanja ljudskih prava u Bjelorusiji, Iranu, Sjevernoj Koreji, Siriji i Mjanmaru, što je, takođe, uticalo na složenost zasijedanja.

Aktivnosti Crne Gore na 55. zasijedanju HRC-a

U klimi sve složenijeg i polarizovanijeg Savjeta, Misija je dodatno unaprijedila kvalitet učešća i vidljivost Crne Gore u posljednjoj godini aktuelnog mandata. **Crna Gora je imala četrnaest istupanja na 55. zasijedanju Savjeta** koja su se odnosila na stanja ljudskih prava u Ukrajini, Bjelorusiji, Avganistanu, Sudanu, Iranu i Sjevernoj Koreji, kao i na prava osoba sa invaliditetom, nasilje nad djecom i torturu i druge oblike okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg ponašanja ili kažnjavanja, i usvajanja UPR izvještaja Njemačke, Kanade i Turkmenistana. Crna Gora je imala veći broj izlaganja u odnosu na prethodno zasijedanja u skladu sa našim vanjskopolitičkim prioritetima i djelovanjem, ko-sponzorovala značajan broj zajedničkih izjava i događaja na marginama.

Kao i tokom prethodnih zasijedanja u okviru aktuelnog HRC mandata, Crna Gora je imala zapaženo djelovanje, naročito u dijelu principijelnog, kredibilnog i čvrsto utemeljenog zalaganja za promociju i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Proaktivan rad u svim procesima zasijedanja Savjeta bio je prepoznat i više puta pozdravljen od strane evropskih i evro-atlantskih saveznika i strateških partnera naše države. To se odnosilo na: istupanja na interaktivnim dijalozima, generalnim debatama, panel diskusijama i povodom usvajanja rezolucija; zajedničke izjave; učešće u pregovorima, konsultacijama i draftiranju rezolucija; svakodnevne konsultacije i sastanci sa državama saveznicima i partnerima; aktivno učešće na događajima na marginama zasijedanja Savjeta. Takođe, Misija je proširila saradnju sa GRULAC državama kroz frekventnu komunikaciju u odnosu na tekstove rezolucije, događaje na marginama i zajedničke izjave, što može biti od koristi u ostvarivanju naših drugih multilateralnih ciljeva.